

Szerelemről, romantikáról, szenvedélyről Darvasi Ferencsel, Kiss Judit Ágnessel és Kiss Lászlóval

A három író "megfelelően provokatív hangulatban" beszélgetett egymással a Független Egyesület rendezvényén

GYULAI HÍRLAP • Súr Enikő • KULTÚRA • 2013. február 13. 20:38

Fotó: Gyulai Hírlap Online - Rusznyák Csaba

A téma miatt láthatóan kissé feszengve, ám – **Dézi János**, a Mogyoróssy János Városi Könyvtár igazgatójának szavaival élve – megfelelően provokatív hangulatban ült a Simonyi-olvasóterem asztalához **Darvasi Ferenc** író, **Kiss Judit Ágnes** József Attila-díjas költő, író és **Kiss László** író. A szokottnál kicsit nagyobb izgalom persze érthető: nem könnyű az ember lelkét pontosan egy olvasóteremnyi ember elé kitenni. A téma pedig – lássuk be – véresen komoly, a szerelemmel nem lehet tréfálni, a szerelemben bele lehet halni.

A Független Egyesület által szervezett rendezvényen a meghívott vendégek egymást faggatva beszélgettek a szerelemhez kapcsolódó témákról, a romantikáról, a szenvedélyről és az alkotás szenvedélyéről. Az „Arannyal s égi kékkel” címet viselő estét **Dézi János** vezette fel, aki egy intim vallomással indította a diskurzust: a könyvtáros szívének oly’ kedves Dsida Jenő-verset mindig szeretne volna elmondani egy hölgyismerősének, de sosem sikerült.

Az olvasóteremben elsőként a romantika mibenlétét próbálták meghatározni az írók. Abban mindhárman egyetértettek, nem lehet pontosan definiálni a fogalmat, hiszen az mindenkinek mást jelent. A romantikának van egy irodalomtörténeti és egy hétköznapi értelmezése is – vetette fel **Kiss Judit Ágnes**. Szerinte a fogalom egyik lehetséges megközelítése lehet, ha arra keressük a választ, hiszünk-e a két ember között fennmaradó szerelemben. Ebben az esetben ő romantikusnak tartja magát.

Kiss László ezzel szemben hitetlennek vallja magát e téren. Az író a fogalmat az egyetemista éveit idéző sztorival igyekezett meghatározni, melynek konklúziója szerint az a romantika, ha valaki megpróbálja megtagadni önmagát, de nem tud uralkodni a valóságos természetén.

Az immár a Magvető Kiadónál szerkesztő **Darvasi Ferenc** elárulta, ő inkább érzélgős volt, mint romantikus, ami sokszor a szövegeiben is problémát jelentett, mert tele voltak giccses oldalhajtásokkal.

Kiss Judit Ágnes szerint az európai irodalomban a szerelem romantikus szerelemként van jelen, s a legnagyobb romantikus sztorinak a Rómeó és Júliát tekinthetjük, amely valójában egy ötnapos flört története, aminek csúnya vége van. A romantikus szerelmek tehát arról szólnak, hogy belezuhanunk egymásba, és mindennek nagyon rossz vége lesz, a működő kapcsolatok pedig arról, hogy nagyon óvatosan kiépítünk egymás felé utakat. Kérdés, hogy ki lehet-e ezt a kettőt békíteni egymással.

A Bárka szerkesztője egészen más szemszögből közelítette meg a síríg tartó szerelem problematikáját: a romantikus viszony szemléltetésére egyik kedvenc szerelmes figuráját, Stendhal Vörös és feketéjének főszereplőjét, Julien Sorelt hozta fel példaként, akit iszonyatosan visz előre a szenvedély.

A szerelem, a szenvedély és romantika összefüggései az alkotás szenvedélye felé irányították a beszélgetést. **Kiss Judit Ágnes**től megtudtuk, kezdetben azzal a szenvedéllyel írt, mint 16 éves korában, és meg kellett tanulnia, hogy a szövegekkel az első megírás után is foglalkoznia kell. Mint mondta, a prózával nagyon sok munka van, de verset lehet szenvedélyesen is írni, s azok a legjobb pillanatok, amikor úgy érzi, semmi köze a vershez. A költő szerint a romantikus szerelemnél csak a romantikus szerelemben való csalódás teszi alkalmasabbá az embert arra, hogy írjon.

A gyulai író úgy véli, kell egyfajta látószög, ahonnan ráláthat az ember arra az élményre, amin éppen vagy már régóta túl van. Nagymamája elvesztése után számára ezt a látószöveget az öreg Árnas utcai ház tornáca jelentette.

Kiss Judit Ágnes ezzel szemben úgy gondolja, a lelkiállapot ideje egészen másképp működik, s az alkotás segítségével még a gyász vagy a szakítás utáni gyász állapotából is ki lehet lépni egy-egy pillanatra.

Az irodalmi esten felolvasott szövegek leginkább a kiszolgáltatottságról, a szakítás fájdalmáról és a csalódásról vallottak. **Darvasi Ferenc** Elválók című novelláját, **Kiss Judit Ágnes** néhány versét, **Kiss László** pedig Látogatás című novellájának egy részletét olvasta fel a közönségnek.

A rendezvény végén **Dézi János** kérdésére a család is szóba került. **Darvasi Ferenc** a téma kapcsán a Bovarynét és Háy János Xanadu című művét említette. **Kiss Judit Ágnes**től megtudtuk, nem hisz a család gondolatában, **Kiss László** számára pedig csupa pozitív érzelmet jelent a fogalom.

Fotó: Gyulai Hírlap Online - Rusznyák Csaba